

ESPAI DE RECURSOS
PER A DONES, INNOVACIÓ
I ECONOMIA FEMINISTA

Protocol per un espai públic, d'oci i festiu lliure de violències sexistes i lgtbifòbiques.

Contingut Formatiu Santa Coloma Xarxa Violeta

- La Ciba. Espai de recursos per a dones, innovació i economia feminista.
 - Línies estratègiques i serveis.
- Per un model comunitari i feminista de prevenció, atenció, recuperació i reparació de les violències masclistes.
 - Principis i innovació en el model de seguretat
- Santa Coloma Xarxa Violeta. Protocol per un espai públic, festiu i d'oci lliure de violències masclistes.
 - Contextualització
 - Les Violències Masclistes. Dimensions i nivells.
 - Protocol d'Actuació_ Algoritme
 - Principis generals d'intervenció
 - Conseqüències i efectes de les violències masclistes en la salut de les dones
- Glossari

ESPAI DE RECURSOS
PER A DONES, INNOVACIÓ
I ECONOMIA FEMINISTA

1.LA CIBA. Espai de recursos per dones, innovació i economia feminista: LA HABITACIÓN PRÓPIA DE LAS MUJERES

“Démosle una habitación propia y quinientas libras al año...” Virginia Woolf

La CIBA, espai de recursos per a dones, innovació i economia feminista, és un equipament públic de referència en el desenvolupament de les polítiques públiques d'igualtat i feministes.

La CIBA es va inaugurar el març de 2020, oferint un recurs específic de més de 3000m², en aquesta primera fase, que disposarà de 8000m² un cop finalitzada la rehabilitació total del edifici, previst per al gener de 2023.

La CIBA està ubicada en Santa Coloma de Gramenet i té per objectiu oferir a les dones de la ciutat recursos para la millora de la seva autonomia personal en tots els camps de la vida, no obstant La CIBA també té una vocació metropolitana i global, tant en la voluntat d'acollir iniciatives específiques sobre la temàtica, com en promoure aliances públic-privades que permetin impulsar noves propostes en el desenvolupament de la igualtat.

Des de La CIBA apostem per un nou paradigma de política pública feminista, que superi models assistencials, situï a les dones com a protagonistes dels seus processos d'autonomia i acompanyi, de manera integral, els diferents moments del seu cicle vital. Això implica anar un pas més enllà i innovar en la tradició de les polítiques públiques i incorporar, de manera integrada, diversos eixos estratègics que responguin a un objectiu comú; superar les desigualtats estructurals i avançar en la consecució de la igualtat efectiva i la llibertat de les dones.

Des de La CIBA volem impulsar també una transició econòmica en què les dones siguin les protagonistes. Al llarg d'aquest any hem desplegat ja projectes específics com “Dones Futur” que tenen per objectiu millorar la formació, incrementar la presència de les dones a l'entorn laboral i la qualitat de la seva ocupabilitat, particularment en aquells àmbits emergents, com és el de la digitalització o el de les economies verdes.

La CIBA també ofereix un servei d'informació i atenció a totes les dones, especialment compromès a acompanyar els processos de recuperació de totes aquelles dones en situació de violència masclista, tant al llarg del cicle vital (adolescents i joves així com a dones adultes acompanyades)) de les seves filles i fills), com donant resposta a les diverses expressions de la violència patriarcal; relacions afectives, violències sexuals o atenció i acompanyament a dones en situació de prostitució.

I finalment, des de La CIBA volem recuperar l'agenda i la genealogia feminista i tornar a les nostres àvies, mares, tietes i veïnes l'enorme esforç que, de manera silenciosa però tenaç, han realitzat al llarg de moltes generacions per construir els barris de la nostra ciutat, liderant la major part de les lluites per aconseguir millores col·lectives. Les generacions joves de dones tenen a la vostra disposició un espai propi per posar al vostre abast oportunitats que els permetin construir el seu futur de forma igualitària. La CIBA és el reconeixement a les nostres antecessores i, alhora, el nostre llegat a què vindran.

LÍNIES ESTRATÈGIQUES I SERVEIS

Línia I. Per un model feminista d'atenció a les dones i d'acompanyament i recuperació en les situacions de violència masclista.

- Centre d'informació, atenció i recuperació integral de dones (CIRD/CIARD) i Cird Jove

Línia II. Innovació en les polítiques públiques d'igualtat i feministes

- Campus Ciba / Observatori CIBA. Women data lab /propostes municipals amb perspectiva de gènere

Línia III. Genealogia, creació cultural i memòria històrica de les dones

- Centre de documentació de dones. Espai de creació i recuperació de la memòria històrica de les dones. Creació cultural.

Línia IV. La ciba, hub d'innovació i digitalització per a l'ocupabilitat de les dones: propostes d'actuació.

(formació i ocupabilitat en sectors emergents)

2.PER UN MODEL FEMINISTA D'ATENCIÓ A LES DONES I D'ACOMPANYAMENT I RECUPERACIÓ EN LES SITUACIONS DE VIOLENCIA MACHISTA.

Un dels nostres compromisos centrals és avançar en un paradigma feminista d'abordatge de les violències masclistes que superi els models assistencials.

Un model que reconegui la complexitat del fenomen, les diverses dimensions implicades, les fases i tempus presents en els processos de recuperació, així com l'agència de les persones usuàries, que son las verdaderes protagonistes del seu itinerari de recuperació.

Un model basat en el "bon tracte", en posar en el centre a les dones i oferir un contínuum assistencial que les acompanyi des de el moment en que traspassin l'umbral de La CIBA fins que completin el seu procés de recuperació.

Aquest model se caracteritza també pel seu caràcter intergeneracional, oferint atenció a adolescents i joves i també a dones adultes i a les seves filles i fills, així com per a prestar especial atenció a violències emergents, com les sexuals o aquelles que se expressen per canals digitals, o aquelles que son la expressió mateixa de la violència estructural del sistema patriarcal, como és la prostitució.

També hem integrat un acompanyament específic en el eix policial/judicial i disposem d'un espai residencial en el propi edifici, con set apartaments i àrees comuns, que ens permetran acollir tant a dones en situació de violència com a invitades de La CIBA, generant així un espai de sinergies i sororitat i invertir el model actual d'acollida, posant en valor la centralitat que ofereix el propi equipament i avançar en un model de seguretat comunitària.

PRINCIPIS I INNOVACIÓ EN EL MODEL DE SEGURETAT

PRINCIPIS:

- **SIGNIFICAT DELS ESPAIS:** Una de les apostes de La CIBA ha estat la de dotar de **centralitat i dignitat els espais destinats a la atenció de dones en situació de violència masclista**, tant des d'una perspectiva material, el propi centre d'atenció, com simbòlica, el lloc que ocupa La CIBA en la ciutat, i entendre també que **el propi espai**, els recursos i possibilitats que ofereix, **formen part del procés de recuperació de les dones i els seus fills i filles**.
- **CENTRALITAT DE LES DONES EN EL PROCÉS DE RECUPERACIÓ:** La CIBA posa a disposició de les dones **itineraris d'atenció a través d'un equip multidisciplinari** (treballadores socials, juristes, psicòlogues, promotores d'igualtat, insertores laborals, policies...) per acompanyar-les en els seus processos de recuperació, però són elles les que decideixen sobre els temps i la idiosincràsia de la seva recuperació. **Les dones poden venir quan ho desitgin i no hi ha límits en el número de visites**.
- **CONTINUITAT EN LA ATENCIÓ:** Un dels principis compartits per tot l'equip de La CIBA és que l'atenció comença en el mateix moment que una dona traspasa el llindar de La CIBA, ja que cada una de elles és portadora d'una realitat determinada. Per tant el procés de recuperació s'inicia en la primera interacció, con la informació i el acompanyament al espai d'atenció i continua amb l'atenció professional especialitzada o la acollida, si fos necessària.

- **PER UN MODEL D'ATENCIÓ BASAT EN L'ÈTICA INSTITUCIONAL I ELS "BONS TRACTES" A LES DONES:** és molt important **revertir les vivències que acompanyen a les dones en les seves experiències vitals** amb un model d'atenció basat en el reconeixement i els bons tractes, i compromès, particularment, a **superar la victimització secundària i la violència institucional.**
- **ABORDATGE DE TOTES LES MANIFESTACIONS DE LA VIOLÈNCIA MASCLISTA:** Des de la CIBA entenem la violència masclista com un instrument estructural del sistema patriarcal i, per tant, en els processos d'atenció i acompanyament contemplem les **diferents manifestacions de la violència** (simbòlica, verbal, psicològica, econòmica, física, sexual...) i **també els diferents àmbits on aquesta s'expressa (espai públic i comunitari, virtual, relacions sexe-afectives...)** prestant especial atenció a aquelles que tenen un major impacte en l'actualitat, com és el cas de les violències sexuals (disposant d'un programa específic per a la seva atenció) i dins d'elles contemplant també fenòmens com la pornografia i la prostitució.
- **COMPRESIÓ HOLÍSTICA DE LA VIOLÈNCIA MASCLISTA:** Entenem que la violència impacta sobre **les diferents dimensions de la vida de les dones i també al llarg del seu cicle vital.** Per aquest motiu des de fa ja quatre anys impulsem una **iniciativa dirigida específicament a joves i adolescents** i disposem també d'un programa específic d'atenció i acompanyament a dones i als seus fills i filles.

INNOVACIÓ

Destacar alguns elements del model d'atenció que estem desenvolupant des de La CIBA i que poden contribuir a una innovació en el paradigma d'abordatge de les violències masclistes:

- **PER UN NOU MODEL DE SEGURETAT:** des de La CIBA hem problematitzat el modelo de "seguretat" que ha acompanyat les últimes dècades tant la prevenció como a l'atenció en situacions de violència, ja que, sovint, s'ha victimitzat encara més a les dones. Per aquest motiu, des de Santa Coloma de Gramenet, estem desplegant un nou modelo tant preventiu, enfatitzant la dimensió comunitària, com en el contínuum assistencial:
 - ✓ **"Santa Coloma Red Violeta"**, quan la ciutat es tinyés de Punts Violetes: aquest projecte és un claríssim exemple de la voluntat de desenvolupar un model comunitari i feminista de prevenció de la violència. En la actualitat més de 250 comerços de proximitat, establiments d'oci i restauració, serveis públics, taxis... formen part d'aquesta iniciativa convertint-los en espais segurs i de referència per a les dones. Tots els agents que formen part del projecte estan identificats i se les facilita formació continuada, així com també disposem de la figura de les "Agents Liles".
 - ✓ **La CIBA Espai residencial:** La CIBA disposarà d'un espai residencial per a allotjar a dones, tant aquelles invitades a La CIBA (ponents, investigadores...) com aquelles dones en situació de violència que necessiten acollida d'urgència (competència municipal). D'aquesta manera pretenem crear un espai de sororitat i sinergies, superant el estigma que acompanya a les dones que s'enfronten a la violència masclista, i també pretenem anar més enllà en el modelo actual de seguretat en la acollida, en la línia de la proposta de La Casa Malva, potenciant que la centralitat del propi equipament sigui la que atorgui seguretat comunitària.
- **UN NOU ACOMPANYAMENT EN EL EIX POLICIAL-JUDICIAL:** és evident l'impacte que tenen tant la denuncia como el procés judicial en les dones en situació de violència. No es tracta només de que les dones denunciïn sinó de que la denuncia pugui formar part del procés d'atenció, que les dones sàpiguen del seu significat, del procés que s'inicia amb la mateixa i que puguin tenir assessorament i acompanyament de les professionals de referència, ja que el contingut de la denuncia tindrà un impacte substantiu en el procés judicial

posterior. Per aquest motiu, **des de La CIBA hem contemplat l'acompanyament policial en el procés d'atenció i no és la dona qui es desplaça a la comissaria per a formular la denúncia sinó que la policia es desplaça a La CIBA.**

Tant mateix, **també contemplem l'acompanyament al sistema judicial.** En múltiples ocasions (dones en situació d'acollida, agressions sexuals, situacions de risc...) les professionals de referència de La CIBA acompanyen a les dones al jutjat, encara que també estiguin assistides per les juristes del torn d'ofici, però és una forma de potenciar el vincle, la seguretat i la confiança en un context i en un moment de gran duresa per a les dones.

- **PROGRAMA D'ATENCIÓ A LES VIOLÈNCIES SEXUALS I DE ACOMPANYAMENT A DONES EN SITUACIÓ DE PROSTITUCIÓ:** Des de La CIBA venim treballant en un programa específic d'abordatge de les violències sexuals, no només de les que es produeixen en les relacions sexo-afectives, sinó aquelles que es produeixen en l'espai públic, les agressions sexuals múltiples o les que s'expressen a través de les xarxes socials.

Al llarg d'aquest anys hem analitzat també la relació de la pornografia amb la eclosió de la violència sexual, particularment la que precedeixen les dones més joves. I també com a ciutat abolicionista, estem desenvolupant un model d'atenció a dones en situació de prostitució.

3. SANTA COLOMA XARXA VIOLETA

Contextualització del Projecte

El Protocol de Santa Coloma Xarxa Violeta va néixer a finals de 2019 amb l'objectiu de fer de la nostra ciutat un espai públic, d'oci i festiu lliure de violències masclistes i lgtbifòbiques. Sistematitzant les respostes a les agressions que poden produir-se a l'espai públic, contextos festius i locals d'oci nocturn, unificant criteris, esforços i respostes d'avant les agressions heteropatriarcal.

És un nou paradigma de compressió de l'espai públic, on la ciutat es converteix en una xarxa d'espais violetes. Els locals i espai públics adherits poden acollir a les víctimes i d'aquesta manera facilitar l'activació del protocol segons la situació.

La nostra finalitat és facilitar les eines i recursos als establiments i serveis per a poder detectar i prevenir les violències masclistes i LGTBifòbiques, així com facilitar l'acompanyament de les possibles víctimes i des d'on, sempre que sigui necessari, es pugui activar el Protocol d'Actuació i Coordinació Professional.

Estat actual del projecte

Durant la pandèmia vam voler donar un nou impuls al projecte de Santa Coloma Xarxa Violeta, desplegant un equip d'agents liles amb l'objectiu d'ampliar la xarxa d'espais violetes per tota la ciutat. Ampliant i reforçant la nostra xarxa d'espais segurs i de referència, refugis violetes, contemplant especialment tots aquells espais i/o serveis que estaven oberts durant el toc de queda, com els comerços de proximitat, supermercats, farmàcies, botigues i tots aquells establiments de primera necessitat.

Actualment formen part més de 250 establiments i serveis que al llarg de 2019, 2020 i 2021 s'han anat adherint al projecte, com l'Agrupació del comerç i la indústria, locals d'oci, restaurants, comerços, farmàcies, gasolineres, serveis de

taxi, estancs, perruqueries, associacions de dones i entitats, així com serveis municipals com la grua (gramepark), servei de neteja viària i manteniment de la via pública, agents cívics nocturns (seren@s), servei de convivència, serveis de salut, i el servei de Policia Local.

I, tot el personal responsable de les diferents activitats festives i culturals dels grans esdeveniments multitudinaris (cambrers/es; personal de seguretat, personal de salut, entitats, etc) com el Rosckfest, Tomorrowland, les festes de barri i la festa major.

Objectius Santa Coloma Xarxa Violeta:

- Volem contribuir a un **model de seguretat comunitari i feminista**, que posi en valor la implicació i el protagonisme de la ciutat en la prevenció de les violències i l'agència i llibertat de les dones. Reconceptualització de l'espai públic.
- Entenem la violència sexista i lgtbifòbica com un **continuum**, que va des de l'expressió de microviolències quotidianes a agressions sexuals i/o lgtbifòbiques.
- Cal **identificar les diverses expressions de les agressions sexistes i lgtbifòbiques**, ja que moltes de les seves manifestacions esdevenen invisibles perquè estan normalitzades social i culturalment,
- Hem d'**obrir la mirada en relació a qui les pot patir**; malgrat les agressions sovint afecten més a dones joves o persones homosexuals o trans*, tothom podem patir-les, més enllà de l'edat, l'opció identitaria o afectiva- sexual.
- L'objectiu de l'atenció és **acompanyar i donar suport a la persona**, o persones, que han patit una agressió, des del respecte i el reconeixement de la seva agència i decisió.
- Les agressions masclistes s'expressen mitjançant una gradació de manifestacions, **les respostes tindran en consideració el nivell i les característiques de l'agressió**.

Objectius Formatius Santa Coloma Xarxa Violeta

- Reflexionar sobre les violències masclistes, entenent els diferents àmbits i formes de manifestació.
- Incorporar eines per a la detecció, prevenció i actuació de conductes de discriminació i d'agressions sexuals normalitzades en la nostra quotidianitat.

LES VIOLÈNCIES MASCLISTES

Context i marc explicatiu de les violències sexistes i lgtbifòbiques en els contextos festius i d'oci nocturn

La violència, tant en l'espai públic com en els contextos festius i d'oci, és el resultat de la divisió sexual de l'espai i de dues lògiques que de manera interrelacionada actuen sobre la problemàtica: les lògiques patriarcals i les derivades del context específic d'oci.

Les **agressions sexistes** són aquelles que s'exerceixen sobre les dones i les nenes com a resultat de la desigualtat estructural de gènere. **Les agressions lgtbifòbiques** s'exerceixen sobre les persones i la comunitat lgtbi com a

resultat de de l'heteronormativitat, que sanciona la diversitat afectiva, sexual i identitaria no normatives

Totes dues son expressions de la violència heteropatriarcal, totes dues tenen una arrel comuna, no obstant, totes dues poden adoptar diverses expressions i manifestacions. Per aquest motiu, malgrat el reconeixement d'una causalitat compartida, cal reconèixer l'especificitat de cadascuna d'elles

Les violències heteropatriarcal no són fets aïllats o puntuals, son l'expressió d'una desigualtat simbòlica i estructural.

Qui pot exercir violència?

Qualsevol persona, estan absolutament normalitzades i responen a les relacions i normatives de gènere, així com a les seves lògiques binàries o als imaginaris al voltant de la centralitat de l'heterosexualitat.

En gran nombre d'ocasions la persona assetjadora resulta ser algú que forma part del cercle relacional més pròxim (conegut, company) o en altres casos persones externes i desconegudes que es trobin a l'entorn.

Qui les pot patir?

Qualsevol persona pot patir aquestes violències, no obstant, per les pròpies raons explicatives de la violència heteropatriarcal, són les dones i totes aquelles persones amb adscripcions i/o expressions de gènere no normatives, persones trans* (transexuals i transgènere) i persones homosexuals i bisexuals, qui més risc tenen de patir-les.

MANIFESTACIONS: COM S'EXPRESSEN?

TIPOLOGIA	MANIFESTACIONS
SIMBÒLICA /AMBIENTAL	<ul style="list-style-type: none"> Exhibició de símbols sexistes ofensius. Exhibició d'imatges ofensives i/o vexatòries de les dones i de les persones homosexuals i trans*. Músiques que inciten a la violència masculista i a delictes d'odi per qüestions de gènere, homofòbia i transfòbia.
VERBAL	<ul style="list-style-type: none"> Comentaris ofensius i/o degradants en relació a la identitat de gènere i/o l'opció afectiva- sexual. Abusos verbals o qualsevol altre comportament hostil com insults, burles, comentaris despectius sobre la persona i/o col·lectiu. Comentaris indesitjats sobre l'aspecte físic o el cos. Allusions de caràcter sexual no desitjades.
FÍSIC/SEXUAL	<ul style="list-style-type: none"> Formes no benvingudes de contacte físic, tocaments no desitjats que incomodin, violentin o no agradin a la persona o grup que els pateix. Intents d'agressions sexuals i/o violacions.

DIMENSIONS I NIVELLS DE LES AGRESSIONS

Nivell de risc i impacte que té sobre les persones que la pateixen:

	NIVELL 1 (agressions lleus)	NIVELL 2 (agressions greus)	NIVELL 3 (agressions molt greus)
VIOLÈNCIA PSICOLÒGICA	Insultar, escridassar, burles sexistes, jutjar la vida sexo-afectiva, menysprear,...	Amençar, fer xantatge, comentaris sobre aparença,...	Amençar de mort, amenaçar amb el suïcidi,...
VIOLÈNCIA FÍSICA	Envair l'espai, intimidar, tocaments no sexuals no desitjats, donar empenyes,...	Immobilitzar, arraconar, escopir, estirar cabells, perseguir, ...	Cops de puny/peu, retenir, agafar del coll,...
VIOLÈNCIA SEXUAL	Bavosejar, mirades o comentaris sexuals no desitjats, ...	Tocaments sexuals no desitjats, assetjament per opció sexual, imposar pràctiques sexuals no segures,...	Exhibicionisme sexual, violació (no només penetració), xantatge i amenaça per pràctiques sexuals,...
VIOLÈNCIA AMBIENTAL	Colpejar objectes, cosificar, ús de llenguatge sexista, ...	Colpejar fort o llançar objectes, aïllar,...	Creuar objectes, fer mal a persones estimades, fer mal a mascotes,...

PROTOCOL D'ACTUACIÓ A L'ESPAI PÚBLIC

Establiments i serveis de diversa tipologia (benzineres, hotels, farmàcies, botigues...) que tenen una presència nocturna a la nostra ciutat i que esdevenen punts segurs i de referència davant d'una possible agressió sexista i/o lgtbifòbica.

El personal de l'establiment o el servei centralitza la intervenció

COM ACTUEM?

AGRESSIONS LLEUS

DETECCIÓ

Se li oferirà a la persona agredida, si és possible, informació sobre el Protocol i els recursos d'atenció existents a la ciutat. Així com la possibilitat d'activar el servei d'agents cívics nocturns "serenes i serenos" per disposar d'un acompanyament personalitzat al domicili.

ACOLLIMENT

La persona responsable de l'establiment, en el moment dels fets, acollirà a la persona agredida, l'escoltarà i valorarà amb ella la necessitat d'activar un acompanyament amb el servei d'agents cívics nocturns "serenes i serenos" o bé Activar el Dispositiu Especial d'Atenció, mitjançant trucada a la Policia Local. **La funció dels espais violetes és d'acollida, informació i activació del Protocol, si s'escau, no d'atenció.**

ACOMPANYAMENT

En el casos d'assetjament lleu els establiments poden facilitar a la víctima mitjans per un acompanyament segur: demanar un taxi de la xarxa, realitzar una trucada telefònica, contactar amb amics o amigues o activar l'acompanyament del servei d'agents cívics nocturns "serenes i serenos".

AGRESSIONS GREUS I MOLT GREUS

En casos greus i molt greus d'agressions sexuals; tocament no desitjats, intents o consumació de violacions, agressions físiques lgtbifòbiques, entre d'altres, activarem el **Dispositiu Especial d'Atenció**

DISPOSITIU ESPECIAL D'ATENCIÓ

1 La persona responsable de l'establiment acollirà a la persona o persones agredides, farà una primera contenció, informarà del Protocol i activarà el Dispositiu mitjançant trucada a la Policia Local.

2. La Policia Local es desplaçarà al lloc dels fets, activarà la presència dels recursos i professionals necessaris per l'atenció i informarà a la persona responsable de l'operatiu del Protocol.

5. En funció de la gravetat dels fets s'activarà l'atenció d'urgència i l'acompanyament psicològic

PROTOCOL D'ACTUACIÓ ALS ESPAIS D'OCI

La comunicació de la situació de violència pot arribar per diferents vies:

Testimonis

La persona agredida

Per detecció del propi local

El personal responsable del local centralitza la intervenció

COM ACTUEM?

AGRESSIONS LLEUS

ACOLLIMENT DE LA PERSONA AGREDIDA

Acompanyar, escoltar, no jutjar, preguntar si està sola o acompanyada per persones amigues. No deixar-la sola.

VALORACIÓ DE LA GRAVETAT DELS FETS

Valorar si es tracta d'un cas d'assetjament lleu o bé d'un cas d'agressió o assetjament greu.

AVÍS I/O EXPULSIÓ

1. Explicar a la persona que té un comportament violent i/o inadequat que el seu comportament no es tolera al local i que està violentant a una persona.

2. Si no atura l'actitud serà expulsat del local.

3. Si la persona mostra una actitud agressiva i/o violenta cal avisar als cossos de seguretat.

ACOMPANYAMENT

Facilitar a la persona agredida mitjans per si vol marxar de manera segura: demanar un taxi, fer trucades per telèfon, contactar amb amics o amigues, **activar l'acompanyament del servei d'agents cívics nocturns "serenes i serenos"**.

AGRESSIONS GREUS I MOLT GREUS

En casos greus i molt greus d'agressions sexuals; tocament no desitjats, intents o consumació de violacions, agressions físiques i gtbifòbiques, entre d'altres, activarem el **Dispositiu Especial d'Atenció**

DISPOSITIU ESPECIAL D'ATENCIÓ

1. La persona responsable del local centralitzarà la informació sobre les possibles agressions que s'han produït

2. Activarà el Dispositiu mitjançant trucada a la Policia Local.

3. Oferirà la persona agredida una primera atenció i contenció de la possibilitat de disposar d'un d'acompanyament i atenció especialitzada.

4. La Policia Local es desplaçarà al lloc dels fets, activarà la presència dels recursos i professionals necessaris per l'atenció i informarà a la persona responsable de l'operatiu del Protocol.

5. En funció de la gravetat dels fets s'activarà l'atenció d'urgència i l'acompanyament psicològic

PRINCIPIS GENERALS D'INTERVENCIÓ

- Proporcionar un espai d'escolta, seguretat i confiança, sense jutjar i oferint suport
- Tenir en compte l'agència i la llibertat de les persones
- Respectar les seves decisions
- No jutjar ni fer comentaris subjectius
- Escolta Activa

Que no hem de fer::

- × Fer falses promeses o donar informació errònea
- × Forçar a la persona a parlar o fer coses.
- × No pressionar per que t'expliqui, donar-li temps.
- × Compartir la informació amb altres persones
- × Jutjar a les persones per les seves accions
- × Dir-li el que ha de fer
- × Minimitzar la situació
- × Donar consells

Que podem fer:

- ✓ Ser honest/es i donar confiança en tot moment
- ✓ Respectar les decisions que la persona pugui prendre
- ✓ Ser concients dels propis prejudicis en torn a la violència i altres qüestions relacionades
- ✓ Deixar clar que independement de la decisió que pregui pot acudir sempre a les institucions pertinent
- ✓ Respectar la privacitat i la confidencialitat
- ✓ Donar-se el temps per escoltar-la i oferir-li la informació que necessita
- ✓ No assumir un rol que no et toca

CONSEQUÈNCIES I EFECTES DE LES VIOLÈNCIES MASCLISTES EN LA SALUT DE LES DONES

Efectes d'una primera agressió

- Confusió e incomprensió
- Responsabilitat del fet abusiu, de l'agressió
- Sentiment de culpa

Efectes del cicle de la violència.

Actituds més freqüents dels agressors: Intent de reconciliació > Amenaces > Indiferència

Actituds més freqüents de les víctimes: sentiments de culpa, esperança de canvi, por i paràlització, desconexió emocional (dissociació) per la supervivència.

GLOSSARI

Violència masclista: La violència que s'exerceix contra les dones com a manifestació de la discriminació i de la situació de desigualtat en el marc d'un sistema de relacions de poder dels homes sobre les dones i que, produïda per mitjans físics, econòmics o psicològics, incloses les amenaces, les intimidacions i les coaccions, tingui com a resultat un dany o un patiment físic, sexual o psicològic, tant si es produeix en l'àmbit públic com en el privat". (Definició de la Llei 5/2008, de 24 d'abril del dret de les dones a eradicar la violència masclista)

Violència Lgtbifòbica: Manifestacions violentes que s'exerceixen sobre les persones i la comunitat LGTBI com a resultat de l'heteronormativitat que sanciona la diversitat afectiva, sexual i identitària no normatives.

Violència física: Qualsevol acte o omissió de força contra el cos d'una dona, amb el resultat o el risc de produir-li una lesió física o un dany.

Violència psicològica: Comprèn tota conducta o omissió intencional que produeixi en una dona una desvaloració o un patiment, per mitjà d'amenaques, d'humiliació, de vexacions, d'exigència, d'obediència o submissió, de coerció verbal, d'insults, d'aïllament o qualsevol altra limitació del seu àmbit de llibertat. Aquesta forma de violència també pot tenir altres expressions, com ara el fet de desacreditar les creences religioses o personals d'una dona pel fet de ser dona (violència espiritual)⁷, o el fet de destruir un entorn, colpejar i trencar objectes, amagar i trencar els objectes de treball o d'estudi de la dona, no respectar el seu correu, llençar les seves coses al carrer, impedir el seu descans, maltractar les seves mascotes, etc. (violència ambiental). El control, l'aïllament social i la restricció de les relacions, etc., també són una característica d'aquesta forma de violència (violència social).

Violència sexual i abusos sexuals: Comprèn qualsevol acte de naturalesa sexual no consentit per les dones, inclosa l'exhibició, l'observació i la imposició, per mitjà de violència, d'intimidació, de prevalença o de manipulació emocional, de relacions sexuals, amb independència que la persona

agressora pugui tenir amb la dona o la menor una relació conjugal, de parella, afectiva o de parentiu.

Violència econòmica: Consisteix en la privació intencionada i no justificada de recursos per al benestar físic o psicològic d'una dona i, si escau, de llurs filles o fills, i en la limitació en la disposició dels recursos propis o compartits en l'àmbit familiar o de parella.

Violència estructural: Fa referència a les barreres intangibles i invisibles que impedeixen l'accés de les dones als drets bàsics. Aquests obstacles es troben arrelats i es reproduïxen diàriament en el si del mateix teixit social, com, per exemple, les diferències de poder i les relacions i estructures de poder que generen i legitimen la desigualtat que mantenen les dones en una posició de subordinació en els centres educatius, de treball o espais de decisió.

Violència simbòlica: Fa referència als mecanismes d'educació i socialització de la cultura patriarcal, pels quals les dones deixen de ser visibles a través de la història, la cultura, la literatura, la publicitat, etc., mentre que es reproduïxen els estereotips i rols considerats tradicionalment com a femenins. D'aquesta manera, es perpetuen els estereotips dels models de masculinitat i feminitat tradicionals, i es manté la posició de dominació dels homes sobre les dones.

Violència institucional: Es manifesta quan les institucions (educatives, legislatives, judicials, etc.) no desenvolupen polítiques d'igualtat d'oportunitats o les desenvolupen de manera insuficient, quan no s'implementen programes de prevenció de la violència, quan es permet la violència i/o no es protegeixen les dones que la pateixen, etc¹¹. En aquest sentit, el fet de desatendre aquestes problemàtiques és un exercici de violència per part de les mateixes institucions.

Patriarcat: És una forma d'organització política, econòmica, religiosa i social basada en la idea d'autoritat i lideratge de l'home, en la qual es dona predomini dels homes sobre les dones.

Lògica patriarcal: Forma de pensar generalitzada que pren la inferioritat de les dones respecte als homes, suposada pel patriarcat, com a veritat universal. Expressa una estructura de poder/coneixement basada en la desvaloració i menyspreu cap a tot allò considerat femení, que es tradueix amb un conjunt de creences i conductes negatives cap a les dones com a col·lectiu.

Jerarquia identitària: Estructura que estableix diferents graus de subordinació entre les diferents identitats sexuals que la componen, essent la masculina heterosexual la més privilegiada.

Masculinitat hegemònica: Aquest terme expressa la posició dominant que el gènere masculí adopta respecte a la posició de subordinació de les dones. Aquest terme proposa explicar com i perquè els homes mantenen els rols socials dominants sobre les dones i altres identitats de gènere que es perceben com a femenines en una societat concreta.

ESPAI DE RECURSOS
PER A DONES, INNOVACIÓ
I ECONOMIA FEMINISTA

